

TLAČOVÁ SPRÁVA

Preventívne prehliadky pomáhajú zachraňovať životy. Slováci však prevenciu podceňujú

Bratislava, 26. 05. 2025

Preventívna prehliadka môže byť jedným z najúčinnějších nástrojov včasnej diagnostiky. Napriek tomu ju v posledných dvoch rokoch na Slovensku absolvovalo len 45,6 percenta dospelých ľudí. Vyplýva to z aktuálnych údajov Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI), ktoré analyzovalo dáta všetkých zdravotných poisťovní za obdobie rokov 2023 a 2024. Pre porovnanie, oproti predchádzajúcemu dvojročnému intervalu ide o pokles o 1,1 percenta (zo 46,7 percenta).

Nárok na preventívnu prehliadku má každý, od novorodencov po seniorov. Pozitívnejšie čísla vykazujú detskí pacienti. Kým medzi dospelými si dá svoj zdravotný stav u všeobecného lekára skontrolovať len necelá polovica, v prvom roku života absolvuje „preventívku“ vyše 90 % detí. V prípade detských pacientov stúpa aj počet preventívnych vyšetrení v ambulanciách zubného lekárstva.

Z dát NCZI ďalej vyplýva, že najzodpovednejšie pristupujú k prevencii pacienti v okrese Námestovo – preventívnu prehliadku tu absolvovalo až 59 zo 100 obyvateľov. Na opačnom konci rebríčka sa nachádza okres Sobrance, v ktorom svoj zdravotný stav rieši preventívne len približne 32 ľudí zo 100.

„Preventívne prehliadky umožňujú zachytiť zdravotné problémy včas, často ešte predtým, než sa prejavia prvé príznaky. Napriek tomu ich dospelá populácia, žiaľ, stále podceňuje,“ uviedla hovorkyňa NCZI Alena Krčová.

Ženy sú zodpovednejšie

Na preventívnu prehliadku u všeobecného lekára vzniká nárok raz za dva roky. Evidovaní darcovia krvi, orgánov alebo tkanív by ju mali absolvovať každý rok. Podľa štatistík NCZI sa znova potvrdilo, že o svoje zdravie sa viac starajú ženy ako muži. Vo všetkých vekových kategóriách navštevujú ženy preventívne svojho všeobecného lekára častejšie, výnimkou je starší seniorský vek, kde sa pomer oboch pohlaví vyrovnáva.

Preventívnu gynekologickú prehliadku, na ktorú majú pacientky nárok raz ročne, absolvovalo v roku 2024 presne 37,1 percenta dospelých žien. Pre porovnanie, v roku 2021 to bolo 33,1 percenta. Vyššia účasť ako slovenský priemer bola vo vekových skupinách od 20 do 59 rokov, pričom najčastejšie vyhľadali gynekológa s cieľom prevencie ženy vo vekovej skupine 45 – 49 rokov (47,0 %). S narastajúcim vekom ženy postupne strácajú záujem o svoje intímne zdravie.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie a marketingu

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

Deti a prevencia

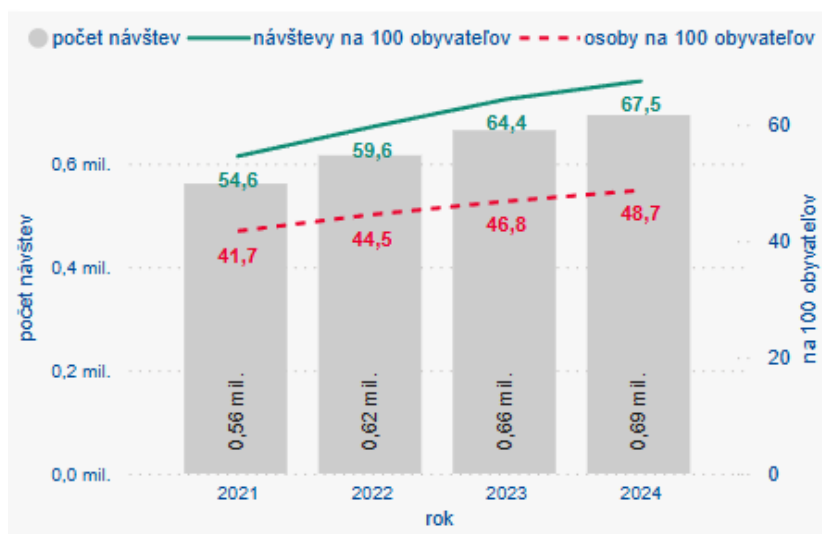
Deti do jedného roku veku majú uhrádzaných deväť preventívnych prehliadok ročne. U detí vo veku 18 mesiacov života je stanovená jedna preventívna prehliadka, následne medzi 3. až 17. rokom života dieťaťa je jej periodicita približne raz za dva roky.

V roku 2024 sa zúčastnilo preventívnych prehliadok 80 % až 94 % detí a mladistvých v danom veku. Najvyššia účasť poistencov bola pri 9. prehliadke vykazovanej v 11. až 12. mesiaci života dieťaťa, ktorú absolvovalo približne 94 % dojčiat. Najnižšia účasť bola zaznamenaná pri preventívnych vyšetreniach najstarších detí.

Deti a dorast do 18 rokov majú v ambulanciách zubného lekárstva nárok na dve preventívne prehliadky ročne. Na základe toho je sledovaný počet návštev s výkonom preventívnej prehliadky a zároveň počet osôb, ktorým bola vykonaná preventívna prehliadka aspoň raz v roku. Dospelí vo veku 18 a viac rokov majú stanovenú jednu preventívnu prehliadku ročne.

Dobrou správou je, že počet absolvovaných preventívnych prehliadok ústnej dutiny detí a dorastu v ambulanciách zubného lekárstva po roku 2021 kontinuálne stúpa (viď graf). Kým v roku 2022 bolo uskutočnených 59,6 preventívnych návštev na 100 obyvateľov vo veku do 18 rokov (čomu zodpovedalo 44,5 % obyvateľov v tejto vekovej kategórii), v roku 2024 to bolo 67,5 preventívnych návštev na 100 nepľnoletých obyvateľov. V roku 2024 sa zúčastnilo aspoň jednej preventívnej prehliadky ústnej dutiny v roku 48,7 % detí a mladistvých. V prípade dospelých absolvovalo prevenciu ústnej dutiny 46,7 % obyvateľov, čo bol mierny pokles oproti roku 2023 (47,1 %).

Preventívne prehliadky ústnej dutiny detí a dorastu za roky 2021 – 2024

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie a marketingu

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

Na čo máme nárok

Zo zákona máme právo na preventívnu prehliadku u všeobecného lekára pre deti a dorast, všeobecného lekára pre dorast a dospelých, zubára, gynekológa, urológa a gastroenterológa. Preventívna prehliadka môže pomôcť odhaliť mnoho ochorení. Sú medzi nimi rakovina hrubého čreva, cukrovka, hypertenzia, anémia, porucha funkcie obličiek či pečene, porucha srdcového rytmu, zvýšená hladina cholesterolu či zápal v močových cestách. Lekár môže počas vyšetrenia identifikovať tiež rizikové faktory, ktoré prispievajú k vzniku chorôb v budúcnosti. „*Aj malý krok v prevencii môže byť veľkým krokom pre zdravie. Preventívna kontrola u lekára môže rozhodnúť o všetkom,*“ dodáva Alena Krčová. Periodicita a presný rozsah plne uhrádzaných preventívnych prehliadok z verejného zdravotného poistenia sú stanovené [zákonom č. 577/2004 Z. z.](#)

Podrobnejšie štatistiky k tejto téme vrátane hodnotenia podľa územia pobytu poistencov na úrovni SR, krajov a okresov, vekových skupín či pohlavia poistencov prináša interaktívna infografika zverejnená na [webe Národného centra zdravotníckych informácií](#).

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Cieľom NCZI je vďaka digitalizácii uľahčiť a zjednodušiť procesy pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti.

Kontaktné údaje:

Mgr. Alena Krčová, vedúca oddelenia komunikácie a marketingu

Tel.: +421 902 671 045, mail: alena.krcova@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

